

‘Dit is écht wat zij wilde’

“Mijn moeder wilde al langer dood”, zegt dochter Liesbeth Spoor over haar moeder die op 92-jarige leeftijd euthanasie kreeg. “Ze was zo goed als blind geworden en was klaar met het leven. ‘Het is helemaal goed zo’, zei mijn moeder op het einde.”

De moeder van Liesbeth Spoor was bijzonder visueel ingesteld. Ze ging vroeger veel naar tentoonstellingen en concerten. Ze had thuis een grote verzameling kunst- en filosofieboeken. Ze was zoals ze zelf zei ‘leesverslaafd’. Toen ze blinder werd en geen invulling meer aan haar leven kon geven, wilde ze dood. De huisartspraktijk gaf niet thuis toen ze haar verzoek deed. Via informatie van de NVVE waarvan ze al heel lang lid was, kwam ze bij de Levenseindekliniek terecht.

“Mijn moeder en de familie waren onder de indruk van de zorgvuldigheid, het respect en de liefde die de arts en verpleegkundige van de Levenseindekliniek tentoonspreidden. Hun werkwijze en houding waren voor mij een enorme opluchting. Ik ben bij alle gesprekken geweest, maar hield me op de achtergrond. In de periode tussen de gesprekken heb ik wel met mijn moeder besproken hoe ze haar verzoek zou kunnen verwoorden.”

Na enkele gesprekken tussen het team van de Levenseindekliniek en de moeder van Spoor vinden de arts en verpleegkundige het verzoek van de patiënte invoelbaar. Er wordt een SCEN-arts bij gehaald. Deze arts beoordeelt of de arts die de euthanasie gaat toepassen conform de zorgvuldigheidseisen handelt.

“Na twee visites achtte de SCEN-arts dat euthanasie bij mijn moeder mogelijk was. Wij waren heel opgelucht. Mijn moeder was daarna veel minder zwaar op de hand en minder ongelukkig.” En zo gebeurde het dat op een avond in oktober de naaste familie bij het laatste diner van de moeder aanwezig is. Ze gingen om zes uur aan tafel, aten gezamenlijk en dronken een glaasje wijn. De moeder was vrolijk. Ze was helemaal niet bang om dood te gaan; ze verlangde er naar.

“Mijn moeder is met een goed gevoel overleden. Dit is wat zij wilde. Ik heb een grote bewondering voor deze dames van de Levenseindekliniek. Ik ben zeer onder de indruk. Zij hebben het vermogen om – een niet eenvoudige dame – toch alle vragen te stellen die gesteld moeten worden in zo’n situatie. Ze werkten met veel liefde en respect.”

Liesbeth Spoor

Nieuw in het bestuur

Het bestuur van de Stichting Levenseindekliniek heeft twee nieuwe leden, Bas Schreuder en Esther Pans.

Bas Schreuder volgt Jan Suyver op als voorzitter. Schreuder heeft een grote ervaring binnen de psychiatrie, zowel op medisch als bestuurlijk gebied. Hij was onder meer actief als psychiater bij verschillende zorginstellingen, directeur van Centrum '45 in Oegstgeest en voorzitter van de Raad van Bestuur van GGZ-Centraal. Op dit moment is hij voorzitter van de registratiecommissie geneeskundig specialisten van artsenorganisatie KNMG.

Esther Pans is advocaat bij Kennedy van der Laan in Amsterdam. Zij voerde met succes de rechtszaak tegen het verpleeghuis dat weigerde een bewoonster te laten gaan om thuis euthanasie te krijgen. Zij promoveerde in 2006 op een proefschrift over de euthanasiewet en doet momenteel wetenschappelijk onderzoek naar de rechtspositie van wilsonbekwame mensen.

De bestuursleden doen hun werkzaamheden voor de Stichting Levenseindekliniek op vrijwillige basis. Alleen onkosten worden vergoed.

Stichting Vrienden van de Levens-eindekliniek

Sinds kort is de Levens-eindekliniek een Stichting Vrienden van de Levens-eindekliniek rijker. Daarmee wordt meer recht gedaan aan het grote belang dat de bijdragen van de vrienden gehad hebben en nog steeds hebben. Zonder deze bijdragen was de oprichting van de Levens-eindekliniek niet mogelijk geweest. Donaties en schenkingen blijven heel belangrijk.

Via een aparte stichting worden de bijdragen van de Vrienden transparanter verantwoord in een aparte jaarrekening en een apart jaarverslag. Zorgvuldigheid en transparantie zijn voor de Stichting Vrienden prioriteit. Formeel gezien gaat het om een juridische splitsing van de Stichting Levens-eindekliniek, waardoor er voor de Vrienden in de praktijk weinig verandert. De Vriendenstichting heeft inmiddels ook de ANBI-status aangevraagd zodat ook de aftrekbaarheid van giften en andere fiscale voordelen verzekerd zijn. De ANBI-status van de Stichting Levens-eindekliniek wordt gecontinueerd.

COMPLEXE EUTHANASIE

CONGRES 17 MAART 2016 LEVENSEINDEKLINIEK

De Levens-eindekliniek houdt op donderdag 17 maart 2016 in Utrecht een congres over complexe euthanasieverzoeken. Vanaf de oprichting in maart 2012 heeft de Levens-eindekliniek zich vooral gericht op groepen patiënten van wie het euthanasieverzoek vrijwel standaard door de eigen arts wordt afgewezen: psychiatrische patiënten, mensen met dementie, mensen met een niet-terminale ziekte. De ervaringen daarmee en de dilemma's die daarbij opdoemen wil de Levens-eindekliniek graag delen met anderen.

Onder de sprekers zijn onder meer de Levens-eindekliniek-artsen Constance de Vries, Lous Konijnenberg en Bert Keizer. Het congres wordt gehouden in congres- en vergadercentrum Domus Medica in Utrecht, Mercatorlaan 1200, 3528BL in Utrecht. Vrienden van de Levens-eindekliniek kunnen met korting het congres bezoeken, mits ze zich vóór 1 januari 2016 hebben aangemeld als Vriend. De normale prijs om het congres bij te wonen is 100 euro, Vrienden betalen de helft. Zie voor meer informatie en aanmelding de congrespagina's op de website van de Levens-eindekliniek.

Bert Keizer versterkt team

De komst van specialist ouderengeneeskunde en publicist Bert Keizer naar de Levens-eindekliniek heeft opzien gebaard. Reden: hij was altijd nogal kritisch over euthanasie en schreef uitgebreid over zijn aarzelingen.

Keizer werd geïnterviewd op radio en in Trouw en Medisch Contact. 'Mijn grondmotief is, je mag uit het leven weg', zei hij onder meer. Hij vertelde tevens euthanasie bij patiënten met gevorderde dementie mogelijk te achten. 'Als zij communicabel zijn wel. Ik zeg ja als de ander mij weet te overtuigen dat zij dood wil.'

Juist vanwege zijn kritische houding is de Levens-eindekliniek blij dat Keizer de gelederen komt versterken. 'Het bewijst dat zelfs de critici de noodzaak van de Levens-eindekliniek inzien en de zorgvuldigheid waarmee we werken erkennen. Keizer is net als alle andere artsen bij ons bereid zijn nek uit te steken en complexe euthanasieverzoeken te onderzoeken en te honoreren', aldus directeur Steven Pleiter.

Gezocht: Apotheker

De samenwerking met apothekers levert soms vragen op over zaken als de levering van euthanatica of de vergoeding van de geleverde stoffen. Daarom zijn we hard op zoek naar een apotheker onder onze Vrienden, die ons in voorkomende gevallen kan adviseren hoe te handelen. De zorg aan mensen met een euthanasieverzoek is gebaat bij een probleemloze levering van euthanatica. Reacties graag aan werken@levenseindekliniek.nl

Levens-eindekliniek op TV

Tijdens de Week van de Euthanasie wordt op 15 februari een documentaire uitgezonden over de Levens-eindekliniek (NPO2, 20.25 uur). Op 20 januari ging deze film van Marcel Ouddeken en Hans Kema in première in filmmuseum Eye in Amsterdam. Drie mensen worden gevolgd die wegens ondraaglijk en uitzichtloos lijden bij de Levens-eindekliniek aangeklopt hebben: een vrouw met 'voltooid leven', een psychiatrische patiënt en iemand met dementie.

Adres

Stichting Levens-eindekliniek
Postbus 13480
2501 EL Den Haag
Tel: +31 (0)70 352 4141
(09:30 - 12:00 / 13:30 - 16:30 uur)

Contact

Voor vragen over schenkingen, donaties, giften, afschrijvingen en erfenissen.
☎ +31 (0)70 891 2621
✉ vrienden@levenseindekliniek.nl